

«Mottakernavn»

«Adresse»

«Postnr» «Poststed»

«Kontakt»

Saksbehandler, innvalgstelefon

Mabel Katrine Trovum, 22003589

Tilbakemelding på egenkontrollrapport for avløpssektoren for rapporteringsåret 2022 - Halden kommune

Halden kommune har avvik fra utslippstillatelsen i rapporteringsåret 2022, da Remmendalen avløpsrensaneanlegg ikke overholder renskravet for fosfor.

Vi tar egenkontrollrapportene og årsrapportene til etterretning.

Statsforvalteren varsler også om fremtidig krav om nitrogenrensing og behov for ny utslippstillatelse.

Rapporteringsskjema for 2023 vil være tilgjengelig for utfylling via Altinn fra februar 2024.

Vi viser til egenkontrollrapporter og årsrapporter for Halden kommune sitt avløpsnett, Remmendalen avløpsrensaneanlegg og Remmendalen slambehandlingsanlegg.

Avløpsnett til Remmendalen avløpsrensaneanlegg

Halden kommune har rapportert at avløpsnettet til Remmendalen avløpsrensaneanlegg har 21 installerte regnvannsoverløp og 66 installerte nødoverløp. Dere har beregnet at 39 454 m³ urensset avløpsvann og 63,1 kg fosfor ble sluppet ut via overløp på avløpsnettet i 2022.

I 2022 er det rapportert å være 30 493 innbyggere og 537 fritidsboliger tilknyttet avløpsnettet. Dette er en økning sammenlignet med 2019, 2020 og 2021. Dette skyldes at tallene for disse tre årene ikke ble oppdatert i Altinn-rapporteringen, noe kommunen fikk avvik på ved fjorårets rapportering. I skjemaet for årsrapportering skriver dere at det er blitt tilknyttet ytterligere 61 boliger, 7 hytter og 1 næringsvirksomhet i løpet av rapporteringsåret.

Dere rapporterer om at det fortsatt er problemer med fremmevann som lekker inn på avløpsnettet der det er fellesledninger, og at det jobbes med separering i henhold til hovedplan.

Remmendalen avløpsrensaneanlegg

Det er for 2022 rapportert at Remmendalen avløpsrenseanlegg har mottatt og behandlet 4 273 107 m³ avløpsvann og at 2 904 m³ har gått i overløp ved avløpsrenseanlegget. Avløpsvannet i overløp utgjør 0,07 % av alt vann inn til avløpsrenseanlegget. Mengde avløpsvann i overløp er dermed redusert fra rapporteringsåret 2021 da andelen avløpsvann i overløp på avløpsrenseanlegget utgjorde 0,4 %.

Remmendalen avløpsrenseanlegg klarer sekundærrensekravene for BOF₅ og KOF_{CR} i 2022. Avløpsrenseanlegget har en beregnet renseeffekt på 88,59 % for fosfor i 2022, og klarer dermed ikke tillatelsens krav om 90 % rensing for fosfor.

Vi ser også at utslippet av nitrogen har økt jevnt de siste seks årene.

Anleggets dimensjonerende kapasitet er i dag oppgitt til å være 42 000 pe (BOF₅). Dere har rapportert at den målte maksukebelastningen i 2022 var 46 886 pe (BOF₅). Etter vår utregning er maksukebelastningen for BOF₅, når vi ser på enkeltprøve i maksuke 13.02.2022, på 37 411 pe (BOF₅). Dette avhenger av at denne enkeltprøven faktisk fanger opp maksuken ved avløpsrenseanlegget. Deres beregninger tyder imidlertid på at avløpsanlegget er overbelastet med organisk stoff. Dere klarer riktignok sekundærrensekravene i 2022, men ikke fosforrensekravet. Vi minner om at Halden kommune ikke må tillate påslipp som kan vanskeliggjøre overholdelse av renskravene.

Det er tatt innløps- og utløpsprøver på tungmetaller og miljøgifter i rapporteringsåret. Vi ser at avløpsrenseanlegget har høye årlige tilførsler av bromerte flammehemmere (BDE47, BDE99, BDE100 og BDE183). Statsforvalteren spurte kommunen i e-post datert 20.03.2023 om det stemte at tallene for tilført årlig mengde av disse bromerte flammehemmere var høyere de to siste rapporteringsårene. Driftsassistansen informerte om at de fleste analysene var under deteksjonsgrensen på bromerte flammehemmere, og at da blir halvparten av deteksjonsgrensen registrert som innhold. Det var bytte av lab fra 2020 til 2021 fra ALS til Eurofins. Disse bruker forskjellige deteksjonsgrenser, og når verdiene er så lave gir dette store prosentvise analysefeil. Statsforvalteren tar disse opplysningene til orientering.

Remmendalen slambehandlingsanlegg

Remmendalen slambehandlingsanlegg har i 2022 mottatt og behandlet 590 tonn avløpsslam (TS). Anleggets kapasitet er oppgitt til å være 831 tonn (TS). Behandlet slam er brukt til jordbruksarealer, noe er lagt på eget lager og noe er blitt disponert.

Dere har rapportert at det i 2022 ble produsert 287 543 normalkubikkmeter biogass, hvorav 4 752 normalkubikkmeter ble faklet, 120 919 ble brukt til å produsere elektrisitet og 161 872 normalkubikkmeter gikk til interne formål.

Analyser på slam ligger under grenseverdien for tungmetaller for disponering av slam på jordbruks- og grøntareal (kvalitetsklasse 0, I eller II). Vi ser imidlertid at konsentrasjonen for enkelte tungmetaller i slammet har økt de siste årene (kvikksølv, kadmium og krom).

Statsforvalteren minner om at behandling av avløpsslam er å anse som avfallsbehandling. Dette medfører at dersom et slambehandlingsanlegg har kapasitet til å behandle over 75 tonn *våtvekt/døgn* ved biologisk behandling, eller 100 tonn *våtvekt/døgn* ved kun anaerob utråtning, er aktiviteten omfattet av Industriutslippsdirektivet og BREF Waste Treatment (WT), jf. forurensningsforskriften kapittel 36, vedlegg 1 punkt 5.3 b). Slambehandlingsanlegg som er omfattet av BREF WT må forholde seg til de forpliktende utslippsnivåene (BAT-AEL) for utslipp (både direkte og indirekte) til vann, samt utslipp til luft. BREF WT ligger her: <https://eippcb.jrc.ec.europa.eu/reference/waste-treatment-0>

Konklusjon

Halden kommune har rapportert utfyllende for 2022. Remmendalen avløpsrenseanlegg har avvik i form

av at anlegget ikke klarer renskravet for fosfor. Rapporteringen viser også at kommunen fortsatt har problemer med fremmedvann på avløpsnettet. Kommunen fortsetter arbeidet med sanering av fellesnett og vi forutsetter at kommunen prioriterer tiltak for å redusere fremmedvannsmengden fremover.

Vi tar med dette egenkontrollrapportene og årsrapportene for 2022 til etterretning.

For oppdatert informasjon om rapporteringskrav og metode viser vi til veileder for egenkontrollrapporteringen for avløp, som er tilgjengelig på:

<https://www.miljodirektoratet.no/skjema/avlop-rapportering/>

Veileder for egenkontrollrapportering for bioavfall og slam er tilgjengelig på:

<https://www.miljodirektoratet.no/skjema/bioavfall-slam-rapportering/>

Rapporteringsskjema for 2023 vil være tilgjengelig for utfylling via Altinn fra februar 2024. Vi minner om at årsrapportering til Statsforvalteren skal legges som vedlegg i Altinn. Skjema for årsrapportering finnes i vårt skjemabibliotek:

https://www.statsforvalteren.no/siteassets/fm-oslo-og-viken/skjema-og-tjenester/miljo-og-klima/avlop---arlig-rapportering/rapporteringsskjema_endelig_oppdatert_statsforvalteren.docx

Egenrapportens data om årlige utslipp for avløpsrenseanlegg vil bli lagt ut på nettstedet Norske Utslipp i juni 2023. Se <https://www.norskeutslipp.no/no/Avlopsannlegg/?SectorID=100>

Varsel om fremtidig krav om nitrogenrensing og behov for ny utslippstillatelse

Den 13.05.2022 mottok Statsforvalteren brev fra Miljødirektoratet med nye føringer knyttet til innføring av nitrogenrensing ved avløpsanlegg som har utslipp til Oslofjorden. I brevet skriver Miljødirektoratet at alle kommuner og IKS som tilhører en omfattende tettbebyggelse innenfor Oslofjordens nedbørsfelt, må forvente at det vil komme krav om nitrogenrensing ved utslipp av kommunalt avløpsvann. Med omfattende tettbebyggelse menes tettbebyggelser med potensiell utslippsstørrelse større enn 10 000 pe BOF₅. Imidlertid påpekes det at tilstanden i fjorden er så alvorlig at det er behov for reduksjon i alle tilførsler til Oslofjorden som kan føre til eutrofi.

Miljødirektoratet presiserer at det er behov for at flest mulig kommuner med utslipp direkte til Oslofjorden eller sidefjorder, starter prosjektering av nitrogenrensing før de formelt får krav om det. Miljødirektoratet oppfordrer samtidig til samarbeid på tvers av kommuner og mellom kommuner og industribedrifter, om å etablere bærekraftige renseløsninger i deres region.

Da Remmendalen avløpsrenseanlegg i seg selv er dimensjonert for 42 000 pe BOF₅, betyr dette at tettbebyggelsen der Remmendalen avløpsrenseanlegg inngår vil være en omfattende tettbebyggelse. Avløpsvannet fra Remmendalen avløpsrenseanlegg slippes ut i Iddefjorden, som er en sidefjord til Oslofjorden. Statsforvalteren varsler derfor at Halden kommune må forvente å få krav om nitrogenrensing for utslippet av kommunalt avløpsvann fra denne tettbebyggelsen.

Tillatelsen for Remmendalen avløpsanlegg ble gitt 16.12.2010, og sist endret 31.08.2011.

Statsforvalteren vurderer at det er nødvendig å oppdatere tillatelsen etter gjeldende avløpsregelverk. Vi gjør oppmerksom på at en ny utslippstillatelse vil gjelde for utslipp av kommunalt avløpsvann fra hele tettbebyggelsen der Remmendalen avløpsanlegg inngår. Vi ber derfor Halden kommune om å sende inn søknad om ny tillatelse etter forurensningsloven, og viser til vår veileder om hva som skal inngå i en slik søknad på våre nettsider: <https://www.statsforvalteren.no/nb/oslo-og-viken/miljo-og-klima/avlop/soknad-om-tillatelse/>.

Vi gjør oppmerksom på at søknaden må belyse behovet for nitrogenrensing av avløpsvannet fra tettbebyggelsen, og hvilken renseseffekt som må til for at Oslofjorden skal nå målet om god økologisk og kjemisk tilstand jf. målene i vannforskriften.

Med hilsen

Hilde Sundt Skålevåg
seksjonssjef
Klima- og miljøvernavdelingen

Mabel Katrine Trovum
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:
Halden kommune v/ Sten Wictor Larsen